

FØRSTE UDKAST TIL HANDICAPPOLITIK 2020 – 2023

DRAGØR KOMMUNE, NOVEMBER 2019

Indhold

Forord	3
Indledning	4
Mennesket først – tryghed for den enkelte.....	6
Et aktivt handicapliv.....	7
Rammer for et godt og værdigt handicapliv	8
Et sundt liv som handicappet.....	9
Opfølgning	11

UDKAST

Forord

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsudvalget ønsker at sætte ramme og retning for en handicappolitik, der skal sætte fokus på, at borgere med funktionsnedsættelse skal kunne deltage i samfundet på egne vilkår og med mulighed for at kunne mestre eget liv.

Vi har i Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsudvalget besluttet, at der udarbejdes en målrettet handicappolitik. Vi har også valgt, at handicappolitikken skal omfatte dels børn og unge, dels borgere over 18 år med funktionsnedsættelse.

Politikken tager udgangspunkt i FN's handicapkonvention samt principper, som dansk handicappolitik i almindelighed bygger på, det vil sige kompensationsprincippet, sektoransvarlighedsprincippet, solidaritetsprincippet og ligebehandling.

I handicappolitikken kan du læse om de fire temaer, som vi sætter i fokus de næste fire år:

1. Mennesket først – tryghed for den enkelte
2. Et aktivt handicapliv
3. Rammer for et godt og værdigt handicapliv
4. Et sundt liv som handicappet

Som del af Demokratiudvalgets anbefalinger til lokaldemokrati og borgerinddragelse har vi i Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsudvalget besluttet, at processen hen mod at vedtage en ny handicappolitik udvælges som projekt til afprøvning og udvikling af metoder til borgerinddragelse. For at sikre en bred inkluderende proces i forhold til borgerinddragelse og lokaldemokrati, blev der afholdt to dialogmøder og et Handicaptopmøde, så berørte børn, unge, borgere over 18 år samt deres pårørende kunne deltage med henblik på at bidrage til målsætningerne i kommunens handicappolitik.

Borgere i Dragør Kommune har bidraget med mange gode ideer til politikken. Repræsentanter fra Handicaprådet har været inddraget i udarbejdelsen af politikken fra starten og er kommet med mange gode bidrag. Tak for et stort engagement.

Jeg håber, at politikken kan medvirke til at skabe et godt, sundt, aktivt og indholdsrigt liv for borgere med funktionsnedsættelse.

Nicolaj Bertel Riber

Formand for Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsudvalget, November 2019

Indledning

Når vi taler handicap, så taler vi funktionsnedsættelse. Personer med handicap kan møde forhindringer i forhold til at deltage i samfundet på lige fod med andre.

Igennem årene har der været mange forskellige ord for handicap. I dag taler man mest om handicap og funktionsnedsættelse. Det er også de betegnelser, der benyttes i oversættelsen af FN's handicapkonvention.

Der er tale om et handicap, når en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sansemæssig funktionsnedsættelse spiller sammen med barrierer i personens omgivelser og hindrer vedkommende i fuldt eller delvist at deltage i samfundslivet på lige fod med andre.¹

Det er svært at sige helt præcist, hvor mange mennesker, der har en funktionsnedsættelse både på landsplan og i Dragør Kommune. Det er komplekst, fordi personer med funktionsnedsættelse ikke registreres. Derfor findes der ikke et samlet billede af personer, som definerer sig selv som havende en funktionsnedsættelse eller et handicap. Forskellige undersøgelser viser forskellige resultater alt efter, hvilken undersøgelsesmetode og definition på handicap der benyttes. Ifølge Det Nationale Forskningscenter for Velfærd (SFI) havde 30 % af befolkningen mellem 16 – 64 år et fysisk eller psykisk selv vurderet handicap i 2017. 27 % af befolkningen mellem 16 – 64 år havde et selv vurderet fysisk handicap i 2017. 8 % af befolkningen mellem 16 – 64 år havde et selv vurderet psykisk handicap i 2017.²

Personer med funktionsnedsættelse er mangfoldige og forskellige. De lever individuelle liv på baggrund af deres forskellige baggrund og forudsætninger. Personer med forskellige typer af funktionsnedsættelse oplever også derfor forskellige typer udfordringer i hverdagen. Derfor skal Handicappolitikken også favne bredt og have til hensigt at fremme levevilkår og mulighed for samfundsdeltagelse for personer med funktionsnedsættelse.

Politikken skal bidrage til en helhedsorienteret indsats og fungere som

¹ "Fakta om mennesker med handicap" – Det Centrale Handicapråd

² "Fakta om mennesker med handicap" – Det Centrale Handicapråd

redskab for både politikere, administration, kommunens borgere med funktionsnedsættelse samt deres pårørende.

Som led i kommunalreformen har Dragør Kommune et forpligtende samarbejde med Tårnby Kommune på handicap- og psykiatriområdet. Det betyder, at Tårnby Kommune er ansvarlig for sagsbehandlingen på området.

Politikken er tværgående og har sammenhæng med kommunens øvrige politikker. Dele af indsatsen skal ses i sammenhæng med de indsatses, der er beskrevet i kommunens Børne- og ungepolitik, Standarder for sagsbehandlingen i arbejdet med børn og unge med særlige behov, Værdighedspolitik, Ældrepolitik og Sundhedspolitik. Handicappolitikken præciserer de særlige forhold, hvor der er brug for opmærksomhed for at borgere med handicap kan deltage i samfundslivet på lige vilkår med andre.

Mennesket først – tryghed for den enkelte

Tryghed for den enkelte betyder i Dragør Kommune, at borgerne og deres pårørende skal føle sig trygge i mødet med det kommunale system og sagsbehandlere.

Undersøgelser viser, at borgere med funktionsnedsættelse - og forældre til børn og unge med funktionsnedsættelse - oplever utryghed og frustration i mødet med kommunen. I Dragør Kommune har vi et mål om, at vores borgere og deres pårørende skal være trygge og føle sig inddraget i egen sag ud fra en sammenhængende, helhedsorienteret og tværfaglig indsats.

Det betyder at:

- Vi skal arbejde for at højne kvalitet i sagsbehandlingen.
- Vi skal arbejde for, at borgere oplever sammenhængende forløb i mødet med fagpersoner.
- Vi skal arbejde for at yde en koordineret og helhedsorienteret indsats i et bredt samarbejde mellem administration, borgeren, relevante interessenter og samarbejdspartnere.
- Fagpersoner skal løbende kompetenceudvikles med henblik på at efterleve handicappolitikken i relation til borgernes og deres pårørendes behov.
- Vi skal arbejde i helheder og skabe gode sammenhænge i betydningsfulde overgange som f.eks. fra barn til ung, ung til voksen og fra uddannelse til beskæftigelse. Overgange skal være trygge, og borgeren skal inddrages tidligt i processen.
- Vi skal arbejde for, at borgere med funktionsnedsættelse og deres pårørende bliver informeret om tilgængelige muligheder og relevante tilbud i kommunen.
- Vi skal øge fokus på familiens behov som helhed, eksempelvis i forhold til andre søskende, og yde særlig hjælp og støtte til hele familien.

”Vi skal som borgere opleve tillid, faglighed, forståelse, medmenneskelighed og værdighed i mødet med kommunen. Vi skal ikke være i skyttegravskrig med kommunen.”

Udtalelse fra en borger til dialogmøde for borgere over 18 år

Et aktivt handicapliv

At kunne bevæge sig er en central aktivitet for alle borgere og af stor betydning for borgerens livskvalitet. Det er altafgørende, at der i trafikken og i bygninger er taget forholdsregler for at sikre den fysiske tilgængelighed. Det er derfor vigtigt løbende at arbejde på at forbedre den generelle tilgængelighed for borgere med funktionsnedsættelse, således at de kan deltage i samfundslivet. Derudover skal tilgængelighed til information og kommunikation, herunder kommunens hjemmeside og andre digitale medier, også sikres så borgere med funktionsnedsættelse har nem adgang til samme aktiviteter og tilbud som andre borgere.

Det betyder at:

- Vi vil arbejde for at øge tilgængeligheden til de eksisterende tilbud, både den fysiske tilgængelighed og tilgængeligheden til information om de tilbud, der findes.
- Børn og unge og borgere over 18 år med funktionsnedsættelse skal have gode muligheder for at deltage i lokalsamfundet og i fritidstilbud i Dragør Kommune.
- Vi vil arbejde for, at borgere med funktionsnedsættelse har lige muligheder for at have et aktivt kultur- og fritidsliv, og at der etableres nye kultur- og fritidstilbud i kommunen.
- Vi vil understøtte dialogen mellem foreninger, kulturinstitutioner, kommune, borgere og pårørende om, hvordan denne gruppe borgere i højere grad kan inkluderes i kultur- og fritidslivet.

Faktaboks

Politikere og medarbejdere samarbejder med Handicaprådet omkring udviklingen på handicapområdet og handicappolitiske spørgsmål med henblik på at finde de gode løsninger i fællesskab.

Kommunalbestyrelsen afsætter årligt penge i anlægsbudgettet til handicapvenlige tiltag, så der kontinuerligt arbejdes på at forbedre forholdene på fortove, kørebaner, handicappoletter m.m. Handicaprådet har f.eks. arbejdet på at gøre mormorstranden mere handicapvenlig og tilgængelig. I sommeren 2019 var badeplatformen færdig og klar til brug for kørestolsbrugere og dårligt gående borgere, der nu har mulighed for at være en del af fællesskabet på stranden med venner og familie.

Administrationen arbejder efter lov om webtilgængelighed, således at Dragør Kommunes hjemmeside er tilgængelig for alle borgere, også dem med synshandicap, der skal have læst teksten op.

Lydavisen, der består af frivillige, formidler den trykte lokalavis – Dragør Nyt – så blinde og svagtseenede borgere også kan følge med i de lokale nyheder.

Rammer for et godt og værdigt handicapliv

Dagtilbud, skole, uddannelse og beskæftigelse fremmer dannelse, udvikling, socialt samvær, fællesskabsfølelse og følelse af, at man bidrager aktivt til samfundet. I Dragør Kommune har vi valgt, at det er rammen for et godt og værdigt handicapliv.

Skole og uddannelse er også nogle af de grundlæggende forudsætninger for borgernes personlige udvikling og trivsel samt tilknytning til arbejdsmarkedet med henblik på selvforsørgelse.

Det betyder at:

- Vi arbejder for, at vi har fleksible og rummelige dagtilbud og skoler, således at børn og unge med funktionsnedsættelse har adgang til viden ud fra den enkeltes situation og muligheder.
- Vi vil arbejde for, at borgere med funktionsnedsættelse skal have størst mulig tilknytning til arbejdsmarkedet via uddannelse, læreplads, løntilskud, fleksjob, frivilligt arbejde m.m.
- Vi vil arbejde for at imødekomme særlige ønsker omkring dagtilbud, skole og uddannelse, hvor det er muligt.
- Vi skal understøtte, at alle børn og unge med funktionsnedsættelse inkluderes, således at de kan få gavn af at deltage i sociale fællesskaber med børn og unge med eller uden funktionsnedsættelse.
- Vi har rigtig gode almene tilbud for børn og unge, og nogle børn vil få brug for et særligt tilbud.
- Alle børn og unge med funktionsnedsættelse får en helhedsorienteret vejledning og indsats, så de har mulighed for at vælge den uddannelse, de ønsker.

Indsæt citater fra borgere

Faktaboks

Ungecenter Tårnby tilbyder gennem opsøgende og opfølgende indsats vejledning til unge mellem 18-24 år, der ikke er påbegyndt eller har fuldført en ungdomsuddannelse.

Ungecenter Tårnby varetager vejledning omkring FGU og STU.

Mere info om Ungecenter/Ungenhed skrives ind, når Ungecenter har oprettet ny hjemmeside.

Et sundt liv som handicappet

Et sundt liv som handicappet kan betyde flere ting. Usund livsstil forbundet med kost, rygning, alkohol og motion (KRAM-faktorer) er velkendte og afgørende risikofaktorer for sygdom og død. I Dragør Kommune vil vi arbejde for, at borgere, der er udsat på deres sundhed får den rette hjælp.

Men sundhed er meget mere end fravær af sygdom. Vi har derfor i Dragør Kommune valgt, at vi sætter fokus på rummelige og stærke fællesskaber som ramme for et sundt liv.

Alle borgere har brug for sociale relationer, stærke netværk og for at leve i samspil med det omkringliggende samfund. Følelse af fællesskab kan fremme sundheden, fordi det fremmer livskvaliteten ved at give en oplevelse af at være betydningsfuld, at have muligheder, at kunne påvirke sine omgivelser, at blive inspireret og få nye oplevelser. Dragør Kommune ønsker at skabe rammer og muligheder for, at borgere med handicap kan deltage i forenings-, kultur- og fritidsliv i lokalsamfundet. Både i fællesskab med andre borgere såvel som i egne fællesskaber.

Det betyder at:

- Vi skal have fokus på forebyggelse og sundhedsfremmende aktiviteter.
- Vi skal fremme, at borgere med funktionsnedsættelse har mulighed for at etablere og vedligeholde sociale relationer og netværk.
- Der skal være god adgang til fritids-, og forenings- og kulturlivet i kommunen, således at flest mulige borgere med funktionsnedsættelse kan deltage.
- Der skal udvikles nye muligheder for fritids-, idræts- og kulturtilbud, som understøtter, at borgere med funktionsnedsættelse kan deltage.
- Vi skal have fokus på områder, hvor frivillige og lokalsamfund kan inddrages med henblik på at etablere og styrke borgernes netværk samt deres muligheder for at deltage i aktiviteter.
- Vi skal understøtte initiativer fra pårørende, der ønsker at etablere netværksgrupper, der understøtter erfaringsudveksling samt fællesskabsfølelse.

”Der skal være plads til forskellighed, der skal være plads til os alle sammen.”

Udtalelse fra en borger til dialogmøde for børn og unge med handicap.

Faktaboks

Dragør Kommune har et tilbud for unge, der hedder ”Det Nære Netværk”. Tilbuddet er for unge mellem 14 – 23 år, der synes det er lidt svært med sociale relationer og fællesskab. De unge kan være i et trygt og hyggeligt miljø, hvor de

kan fordybe sig og udfolde egne interesser en dag om ugen. De unge kan knytte venskaber med andre unge som én selv.

Initiativer som "Fælles om Fritiden", der blev etableret via et samarbejde med Sammenslutning af Unge Med Handicap (SUMH), om at styrke fritidstilbud og inklusion i fritiden for børn og unge, der har særlige behov, skal understøttes og styrkes.

Som del af Demokratiudvalgets anbefalinger til lokaldemokrati og borgerinddragelse er det besluttet, at der skal etableres en sparringsgruppe med inddragelse af unge og forældre, som skal fungere som rådgivende organ på det specialiserede børne- og ungeområde. Unges og forældrenes viden og behov skal inddrages med henblik på at etablere nye tilbud i kommunen, som også styrker frivillighed i kommunen.

UDKAST

Opfølgning

Handicapområdet er konstant under udvikling, og udmøntningen af handicappolitikken skal derfor være en dynamisk proces, således at Dragør Kommune hele tiden er på forkant med udviklingen. Handicappolitikken skal revideres hvert fjerde år.

Dragør Kommune vil løbende udvikle og tilpasse tilbud til borgere med funktionsnedsættelse. Derfor vil administrationen løbende have et samarbejde med Handicap- og Psykiatri i Tårnby Kommune, der er ansvarlige for sagsbehandlingen på området. Derudover vil administrationen samarbejde med borgere med funktionsnedsættelse, deres pårørende, Handicapråd, handicaporganisationer og andre interessenter og samarbejdspartnere om udviklingen på handicapområdet.

UDKAST